

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1080

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Roemeens leider sociaaldemocraten verdacht van EU-fraude»* (ingezonden 21 november 2017).

Antwoord van Minister **Zijlstra** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 7 februari 2018) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 808.

Vraag 1

Kent u het bericht «Roemeens leider sociaaldemocraten verdacht van EU-fraude»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat Dragnea illegaal subsidies in de wacht heeft gesleept uit zowel nationale als Europese fondsen, waarbij het in het laatste geval zou gaan om een bedrag van 20,9 miljoen euro voor een onderhoudscontract betreffende landswegen?² Zo ja, is dit geld reeds teruggevorderd?

Vraag 3

Is het waar dat Dragnea een criminele organisatie heeft opgezet die nog steeds actief is met mensen in de overheid en het bedrijfsleven? Zo ja, welke stappen ondernemen de anticorruptie-instellingen DNA en OLAF om deze organisatie aan banden te leggen?

Vraag 4

Wanneer is deze fraude ontdekt? Kunt u een overzicht geven van het moment van vaststellen en de acties die vervolgens ondernomen zijn?

¹ <https://fd.nl/economie-politiek/1227294/roemeens-leider-sociaaldemocraten-verdacht-van-eu-fraude>

² <https://fd.nl/economie-politiek/1227294/roemeens-leider-sociaaldemocraten-verdacht-van-eu-fraude>

Antwoord 2, 3, 4

In november 2017 is door het Roemeense Nationale Bureau voor Corruptiebestrijding (DNA) een onderzoek tegen de partijleider van de Sociaal Democratische Partij (PSD) Liviu Dragnea gestart, waarvan de uitkomst nog niet bekend is. Dragnea wordt verdacht van fraude met EU- en nationale fondsen, het opzetten van een georganiseerde criminele groepering en machtsmisbruik voor persoonlijk gewin. Het DNA heeft tegoeven van de verdachte bevroren en heeft een achttal personen inmiddels in staat van beschuldiging gesteld voor medeplichtigheid. De rechter stelt vast of er sprake is van fraude.

Onrechtmatige betalingen moeten door de lidstaten altijd worden teruggevorderd (Verordening 966/2012 artikel 59 lid 2).

De zaak tegen Dragnea is gebaseerd op twee onderzoeken van het Europees bureau voor fraudebestrijding (OLAF), die zijn afgerond in mei en september 2016. OLAF heeft de informatie aangaande deze onderzoeken gedeeld met het DNA. Het kabinet doet geen verdere uitspraken hangende het onderzoek dat in een andere lidstaat plaatsvindt.

Vraag 5

Heeft Roemenië nog EU-gelden ontvangen nadat OLAF in 2016 aan de beltrok over het feit dat Dragnea en andere Roemeense ambtsdragers gefalsificeerde papieren hebben gebruikt om EU-subsidies binnen te halen?³ Zo ja, hoe heeft dat kunnen gebeuren?

Antwoord 5

Zie beantwoording vraag 7.

Vraag 6

Welke maatregelen worden er getroffen jegens Dragnea en andere van fraude verdachte ambtsdragers?

Antwoord 6

Het DNA heeft, in afwachting van de uitspraak door een Roemeense rechter, tegoeven bevroren en beslag gelegd op (on)roerende goederen van de verdachten.

Vraag 7

Welke gevolgen heeft deze corruptie voor de omgang met fondsen voor Roemenië?

Antwoord 5 en 7

Ontvangsten vanuit Europese structuurfondsen worden onderworpen aan reguliere nationale en Europese controles om doelmatige en rechtmatige besteding van middelen te waarborgen. Wanneer onterechte toekenning van subsidies geconstateerd wordt, zijn verschillende maatregelen mogelijk, waaronder het terugvorderen van middelen en het opschorten van betalingen aan een project of begunstigde. Via bovengenoemd beheers- en controlesysteem is deze fraudezaak aan het licht gekomen en zijn passende maatregelen getroffen. Het kabinet doet, hangende het onderzoek, geen verdere uitspraken over de gevolgen of oorzaken van dit geval.

Vraag 8

Heeft de ontdekking van deze fraude gevolgen voor de toetreding van Roemenië tot de Schengenzone?⁴ Kunt u uw antwoord onderbouwen?

Antwoord 8

Voor toetreding tot Schengen is unanimititeit in de Raad nodig. Het onderwerp staat vooralsnog niet op de agenda van de JBZ-Raad, waar dit zou moeten worden besproken.

³ <https://www.reuters.com/article/us-romania-corruption/romanian-ruling-party-leader-investigated-over-criminal-group-idUSKBN1DD15E>

⁴ <http://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/bulgaria-romania-have-made-progress-but-still-more-needed-eu-report/>

Vraag 9

Welke lessen kunnen er getrokken worden uit de endemische corruptie in Roemenië als het gaat om eisen die gesteld worden aan kandidaat-lidstaten?

Antwoord 9

In de onderhandelingsraamwerken met Montenegro en Servië is opgenomen dat de rechtsstaatshoofdstukken 23 (rechterlijke macht en fundamentele rechten) en 24 (justitie, vrijheid en veiligheid) vroeg in het onderhandelingsproces worden opgepakt. Deze «Nieuwe Methodiek» werd geïntroduceerd door Commissie en Raad op basis van de ervaring van eerdere toetredingsonderhandelingen. Door vroeg in de toetredingsonderhandelingen de problemen op deze terreinen aan te pakken en deze hoofdstukken pas als laatste te sluiten mede op basis van een «*track record*», wordt het toetredingstraject optimaal benut en wordt ruim de tijd geboden woorden om te zetten in daden, o.a. op het gebied van corruptiebestrijding.

Vraag 10

Vindt u het aan de orde om het EU-budget te verdubbelen als telkenmale blijkt dat geld niet goed terecht komt? Hoe gaat Nederland zich opstellen in de discussie over de huidige begroting en het toekomstig meerjarig financieel kader met betrekking tot corruptie en verspilling?

Antwoord 10

Nederland is in geen enkel geval voorstander van verdubbeling van de EU-begroting. Het kabinet wil vermijden dat Nederland binnen het volgende MKF (per 2021) meer bijdraagt aan de EU-begroting als gevolg van Brexit. Daarbij is de Nederlandse positie dat de begroting gemoderniseerd dient te worden, wat onder meer een grondige hervorming betekent van het huidige Cohesiebeleid, om dit beleid met minder geld effectiever te maken en daarmee ook middelen in te kunnen zetten voor nieuwe prioriteiten als onderzoek en innovatie, klimaat en duurzaamheid, veiligheid en migratie. Corruptie en verspilling dient verder te worden bestreden door een doeltreffend controleregime dat administratieve lasten reduceert waar mogelijk en tegelijkertijd effectief toezicht houdt op de besteding van middelen.